

दान

भिक्षु अश्वघोष

दान

भिक्षु अश्वघोष

आनन्द कुटी

स्वयम्भू

Dhamma.Digital

प्रकाशकः

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी

श्रीघः

थःगु खँ

भगवान् बुद्धं घैबिज्यागु दु जुजुं निसें कया फोंगी यात तकं सकस्यां यइगु प्यता बम्तु दु अर्यात न्ह्याथाय् नं म्बाना च्वने फँगु सकस्यां माया दय्का च्वने फँगु गुण प्यता खः(क) दान (ख) प्रियवचन (ग) अर्थ चर्या (मेपिन्त गुहाली बीगु) (घ) समानता । थुपिप्यता गुण धर्म मध्ये कीसं याय् फुगु दान व अर्थ चर्या । दान बी मफु सां शरीरं मेपिन्त उपकार जुइगु ज्या यांना गुहाली बी फु ।

दान बीगु नं थःगु छुं चीज माया मारे याना बी मफुसां अथः छग, बाटा छग, लाल् टेन छप्वाः, सुखू छपा न्ये का वै बले बी फुसा दान व अर्थ चर्या गुण धर्म पुरे यानागु जुइ । तर नुगः स्या स्यां बी मज्यू । मैत्री चित्तं बीफुसा जक धर्मलाइ । अथे थःके दुगु चीज बीफुसा त्वाले सकस्यां येका च्वने दै । अले थत परे जुइबले त्वाले च्वंपिसं गुहाली बी । थुज्योगु गुण धर्म धार्मिक क्षेत्रे जक मखु छेँ छेँ त्वा त्वाले नं प्रचाइ जुइला घँगु आशां थ्व दान सफूचा च्वयागु खः । अले थुगु लोके नं परलोके नं भि जुइ । थुगु जन्मे ताले मलाय्कं लिपा भि जुइगु आशा काय्गु मिले मजू ।

ने. स. ११०४ः
कार्तिक २८

भिक्षु अश्वघोष
ध्यानकुटी भोत

दान

दानं धैरुं जिगु जिगु धका ववात्तुं मायां याना
चवनागु छुं वस्तु करपिन्त माया मारे याना बीगु यातं
धाइ । नुगः मस्यासे त्याग याना बीगु यातं नं दानं धाइ ।
त्याग चेतना मदयुं कं वयनेतं जक बियागु दानं धार्थेयां दानं
जुइ मखु ।

बुद्ध व बोधिसत्व पिनिगु विचार कथं छुं दानयानाः
लिपा अपोसुख सोगु आशां बीगु नं उत्तमगु दानं मखु ।

सुयातं दानं वीधुंका लिपा व दानकाह्य मनु ताले
मलाह्य थःह्यं धैरुं खं मन्यं धका मन स्यंका सिद्धि जक
बिया धका नुगः मल्लिकुसां दानं शुद्धं जुइ मखु, पुण्यं लाइ
मखु ।

दानं बीगु धैरुं थःगु मनं वःलाकेत वं शुद्धं यायत्
खः । करपिन्त उपकार यायत् नं खः । मंदुपिन्त बी वले
यक्वं उपकारं जू । दुपिसं मंदुपिन्त, गरीब पिन्त वीगुं बानिं
जूसी गरीबी तना वनी । थौं कन्हे धनी देशं गरीब देशयात
ध्यवां व मेमेगु चीज बिया गुहाली बीगु याना हल । ख्वं नं
दानं खः । तर थःगु बशे तेत बिल धाःसा व दानं जुइ मखु,
गरीबत उधार याय् माला हे भगवान् बुद्धं दानं बी माः वै

(२)

बिज्यागु खः । भगवान् बुद्धं त्याग चेतना बःलाकेत हे
दानया महत्त्व यक्व देक कना बिज्यागु खः । दश पारमिता
मध्ये न्हापां पुरे याना बिज्यागु नं दान पारमिता खः । दान
पारमिता पुरे याना च्वं बले बोधिसत्त्वं त्यागीपि भिक्षुपिन्त
जक दान मव्यू । शीलवान् पि जक ल्पया दान मव्यू ।
शिवि राजा जुया च्वं बले मिखा दान व्यूगु छुं गुण धर्म
दुमेसित मखु, विश्वन्तर राजकुमार जुया च्वं बले काय्
म्ह्याय् दान व्यूगु दुष्टहा, करुणा चित्त भ्याहे मदुहा, गुण
धर्म छत्ति मदुमेसित दान बिल । थःगु चित्त गुलि त
बःला, थःगु मन बुद्ध जुइत तकं योग्य जू लाकि मजू,
सहन शीलता बःलाःकि मला धका जांच यानासोत ।
दुशील म्हेसित दान बिया धका नुगः मछिका मजू । थ्व
जुल बोधि सत्व यागु खं । बुद्ध जुइम्हेसिगु खं खः ।

सुयात दान बी ज्यू

आः साधारण मनूतेगु श्रद्धा चित्त कथं बुद्धं सुयात
दान बी ज्यू, सुयात व्यूसा अपो धर्मलाइ, पुण्य दै धै बिज्यागु
पाखें छक नं विचाः याय्नु ।

बुद्धं ला थुलि सम्म नं धै बिज्यागु दु- नयागु भुइ ल्यंगु
जा तकं वां छोय् बले सागले च्वंपि कीत बा ँग पंछित्त
तकं उधार जुइमा धका मती तय्गु नापं धर्मलाइ ।
धार्थ्ये मनूतेत दान बी बले पुण्य लाइगु हे जुल ।

गुणं धर्मं यक्व दुपिन्त बी बले ला रुम यक्व हे पुण्य दैगु हे जुल ।

थथे धैविज्याहा बुद्धयात हे नं सह मयापि त्याग चेतना जक मदुपि मखु ईष्यालु पि मनुतसें प्रचार यात- भगवान् बुद्धं अपो याना बाखँ कनीगु हे दानया बारे जक व नं थःशिष्य भिक्षुपिन्त व थःत जक दान व्यु मेपिन्त बान बी मते घाइगु ।

थ्व कुप्रचारं कोशल राज्य छगुलि हलचल मचे याना बिल । मनुते छु मखुगु खँ न्यनी बले याकनं पत्याः जू । याकनं फेलेजू ।

कोशलया जुजु प्रसेनजितं विचाः यात भगवान् बुद्धं थथे धै विज्यात खँ ला ? थ्व मखुगु खँ, भ्रान्तिया खँ मखु छिने याना तय्माः । मखुसा म्वाःसां म्वाःसां मखुगु खँ कया छत्फल व चर्चा याना मनुतसें अकुशल कमाय् याना च्वनी । थथे मती तया देश छगुलि नायखि च्चय्के बिल-

दुरु त्वंके मापि मापि बाहेक मेपि सकल बौद्ध अबौद्ध प्रजागण फलनाय् मैदाने मुने माः, अन गीतम बुद्ध नं बिज्याइगु दु । जुजुया घोषणा कथं सकलें बुनेवं कोशलजुजु दना भगवान् बुद्ध यात वन्दमा याना प्रश्न यात-

भन्ते दान घंगु सुयात बी ज्यू ?

भगवान् बुद्धं लिसः बिया बिज्यात- “यत्थ चित्तं पसीदति तत्थ दातब्बं ।” अर्थात् मन थःगु चित्तं प्रसन्त जुल

अत्र दानं त्रीं ज्यू, मेकथं धाय्माल धाःसा सुयात यल वयात बीज्यू ।

उलि न्ह्यस लिसः (प्रश्न उत्तर) न्यनेवं बुद्धयात बदनाम यानाजूपि निगन्थते स्वा ह्याउसे च्वन । छाया धाःसा स्रकसिनं इमिगु स्वा पुलुपुलु स्वल ।

क्लोशल जुजुं हानं न्यन- सुयात दान वियागुया फल अपो दइले ?

सम्यक सम्बुद्धं धैविज्यात- महाराजा ! न्हाचयागु प्रश्न हे मेगु, आयागु प्रश्न हे मेगु । त्याग यानागुया फल व वियाक न्हाह्यसित व्यूसां अवश्य दै । तर शीलवान पित्त दान वियागुया फल अपो दै ।

जुजुं न्यन- शीलवान सुयात धाइ ?

बुद्धं धैविज्यात- न्यागु क्लेश मदुपिन्त शीलवान धाइ । इपि न्यागु क्लेश खः-

- १) कामच्छन्द = भोग बिलासेप्यपूना च्वनेगु आशा ।
- २) व्यापाद = तं व रीसं बदला काय्गु मन सुवा ।
- ३) धीनमिद्ध = आलसी व न्ह्योगुलु जुइगु ।
- ४) उद्धच्च कुक्कुच्च = चंचल व पश्चाताप ।
- ५) बिचिकिच्छा = म्वाः मदुगु शंका ।

उलि न्यने धुनेवं अनमुना च्वंपिनि खँ जुल भगवान् बुद्धं ला अथे धागु मखु खनि । सुयात यल वयात दान बी ज्यू । बरू णुण धम्मं दुपिन्त दान बी बले पुण्य अपो दै धै विज्यागु त्तं बाहेल्लामु व खःगु खँ खः ।

च्याता मुख् दु पिन्त दान बीगु महाफल दु

छक भगवान् बुद्धं भिक्षुपित्तं धै विज्यात— भिक्षुपि च्याता गुणदुगु बुँइ पुसा पिल धाःसा महाफल दे । बा बांलाक फल से । छु छु च्याता खँ ले ? १) बुँ थथ्या कोथ्या धैगु मदु । २) अगचा व कंकड मदुगु । ३) पीवं बालि सफरे जुइगु । ४) बांलाक बुँ पालातगु । ५) लः ह्य् अपुथाय् । ६) लः पिछोय् अपुथाय् । ७) धःदुगु । ८) चां दुगु । थथे हे भिक्षुपि च्याता गुण दुपि भिक्षुपिन्त दान बीबले महाफल दे । छु छु च्याताले ? श्रमण ब्राह्मण सम्यक दृष्टि (मद्वं क खँकेगु) सम्यक संकल्प (मद्वं क कल्पनायाइगु) सम्यक वचन (मद्वं क खँल्हाय्गु) सम्यक कर्मान्त (मद्वं क ज्यायाय्गु) सम्यक आजीव (मद्वं क जीवन हनेगु) सम्यक ध्यायाम (मद्वं क कुतः याय्गु) सम्यक स्मृति (मद्वं क होश तय्गु) सम्यक समाधि (मद्वं क चित्त बसे तय्गु) थुपि च्याता गुण दुपित दान बीगु महाफल दे ।

उथेन्तुं चवंगु दानया फल उथे मच्चं

छक सारिपुत्र भन्ते नं वहे जोरां दान यातनं निस्स— लस्यां फन उस्सि मय्यं छायाय् थै धका भगवान् बुद्ध याके न्यंबले भगवान् बुद्धं धै विज्यातः—

(६)

अथे जू सारिपुत्र ! थन गुलिसिनं व्यूगु अज्योगु हे दानया फल विपाक तःघं मजू । सारिपुत्र ! मुलिसिनं व्यूगु बहे जोरां व्यूगु दानया फल महान जू, तःघं जू ।

भन्ते ! छुकारण ख छु हेतुं खः अथे असमान फल पावे जूगु !

सारिपुत्र ! सुं मनुखं श्रमण ब्राह्मण पिन्त नय् त्वनेगु, वसः, रथ वाहन व निवास छें, मत आदि लिपाया आशायाना, नुम स्यास्यां दान बिइ हानं सिनां वना लिपा थुकिया भोगयाय् दयमा धका आशायाना दान बी । छु ले सारिपुत्र थथे मतीतया दान बिया च्वं पि दुना ? दु भन्ते ! धका सारिपुत्रं भगवान् बुद्ध यात लिसः विया बिज्यात ।

भगवान् बुद्धं चै बिज्यात—सारिपुत्र, गुम्हेस्यां सापेक्ष (आशाकुति) जुया दान बी लिपायागु आशा याना दान बी व मनु सिना चातुर्महाराजिक देवतापिं नाप ना जन्म काइ । तर व उगुकर्म व ऋद्धि (सिद्धि) फुत धाय्त्र क्वे कुतुं वनी । सारिपुत्र ! गुम्हेस्यां आशाकुति जुया दान बी मखु, सम्पत्तिसच्चित्त प्यमपुंसे दान बी, वं लिपाया आशा नं मयासे दान बी, वं सी धुंका सुख भोग याय् धकानं मतो तै मखु । थुकथं दान व्यूसा व दान व्यूगु मिले जू पाय्छि जू । थुकथं मिले जू कथं नं मिले मजू कथं नं दान व्यूपि दु मखु ला ?

दु भन्ते ! धका सारिपुत्रं लिसः बिल ।

सारिपुत्र गुम्हेस्यां सापेक्ष (आशाकुति) मजूसे दान

बी व सिना वना ब्रह्म कायिक देवतापि नापं (ब्रह्म-लोके) जन्म काइ । व थःगु कर्म व सिद्धि फुइ धुंका हानं थ्व लोके वैमखु । अनागामी जुइ । सारिपुत्र थ्व हे हेतु खः थ्व हे कारण खः निम्हे स्यां उतियंक दान व्यूसा फल उति मग्यं । (अंगुत्तर निकाय)

थीया समाजे लखपति तेगु त्याग वा दान यात अपो-सिनं पत्या याः प्रशंसा याः । द्रलंदोदां फुका यज्ञ आदि यात धासा लखं लख दां फुका पंजरा यातधाःसा व थें धर्मात्मा मेपि सुं मदु धाइ तर छह्य गरीबह्य सिनं दान पुण्य यासां इमित्त धर्मात्मा व त्यागी धाइ मखु । इमित्त स्वर्गे बनी धका सुनानं धाय् मफु । तःमि पिन्त जूसा स्वर्गे वनीनं धाइ । सी धुंका स्वर्गे छोय्त ठेक्का काइपि नं दु । तर गौतम बुद्धया बिचार कथं दोलं दो दां खर्चं याना दान याः पिस्त स्वया थः थःम्हं परिश्रम याना दुःख कष्ट सिया निगः प्यंगः मुंका त्याग यागुया फल ऊन अपो ।

तथागतं घै बिज्वागुदुः-

थम्मं चरे योपि समुञ्जकं चरे

दारंच पोसं ददमत्प कस्मि

सतं सहस्सानं सहस्स यागि नं

कलम्पि नाग्घन्ति तथा विध स्सतेति

अर्थ- कष्टमय जीवनं वा कुटिबाना, घाय्लया वा च्योज्या खानानं कला काय-ह्याय् पालन पोषण याना नं

(५)

निम्न प्यंगः वा ण्हि जाकि छहा जक ल्यंका नं दानयात्त
घाःसा वं यागु अलगदानया महत्व द्दलंदो दाँ फुका भारि
नकसां यागु लखपतिया पुण्य स्वयानं दोछि दुगं अपो दु ।
अर्थात् व गरीब म्हेस्यां यागु दानया सच्चिद्वे छबो हे मग्यं
व लखपतिया दान ।

अले देवता छहा तथागतया न्ह्योने च्वना थ्व श्लोक
बोना धाल-

केनेस यञ्जो विपुलो महग्गतो
समेन दिन्नस्स न अग्घमेति
कथं सहस्सानं सहस्स यागिनं
कलम्पि नाग्घन्ति तथा विधस्सतेति ।

अर्थ- गथेजुया दोलंदो दाँफुका यागु तःधंगु धर्म सोयानं
व गरीबह्यासिनं यागु दान दोछिदुगं तःहं जुइ थ्व
थुइका काय् मफु । गथे जुया निमेसिगु दान गरीबह्यासिगु ति
सच्चिद्वे छबो हे मग्यं थ्व खं स्पष्ट जुइक कना बिज्याहुं ।

अले तथागतं व देवता यात गाया द्वारा आज्ञा जुया
बिज्यात-

ददन्ति हैके विसमे निविठ्ठा
जेत्वा बधित्वा अथ सोचयित्वा
सा दाविस्सणा अस्सुमुखा सदण्डा
समेन दिन्नस्स अग्घमेति
एवं सहस्सानं सहस्स यागिनं
कलम्पि नाग्घन्ति तथा विधस्से तेस्सि ॥

अर्थ- गुलिगुलि तःमि पिसं (काय, वचन व मन) करपिन्त दुःख बिया, हिंसा यान्त, शोषण यान्त मुंका तगु घन दान याइ वा त्याग याइ करपिनिगु खोबि व्युगु दान सदण्ड (दण्डं करपिन्त ख्याना) व्युगु दान व गरीबह्यसिनं धार्मिकं थगु परिश्रमं यागु दानति मग्यं । उकि दोलंदो दां फुका दान यागु पुण्य सोयानं व गरीबह्य सिगु दान तःधं ।

उकि थथे गुलिखे लखपतिया दान तःधं थें च्वनं नं व धात्थें तःधं मजुया च्वने फु । छाया धाःसा गुलि गुलि धनीत सुं क च्वं च्वनी उकि वयागु दान ज्यामित्ते चःतिया कमाइ जकं दान खः धाइ ।

धात्थें धाय् माल धाःसा दान या अर्थ सर्व साधारण (आपासिनं) याउंके थूथें च्वंसां त्याग वा दानया धात्थें अर्थ थुइके अःपु मजू । दानया बाँलाक अर्थ थूसा, शुद्ध रूपं तप्यंके मन चक्कंका दान बिया च्वंसा, नुग मस्याः सा व धात्थें मनुया शोभा खः, दुर्गति निवारणया उपाय खः । शान्ति व भिगु ज्याया आशीर्वाद खः । मखुसा खापाः जक पुया च्वंथें जुइ ।

थन चित्तया खँ खः । वस्तुया मखु । थव हाकुगु नुगः यात गथे याना यचुके फँ वहे उपाय जक कनेगु बुद्धया उद्देश्य खः । धर्मं च्वनेगु ज्ञ धर्मया ज्या यागु अःपु मजू ।

थन छम्बु बुद्ध कालिन घटनां छम्बु न्ह्यथनेगु कपो खँ जुइ मताया । तथागत राज्ञमूहे विद्वयन्त च्वन । छन्हु

(१०)

वसपोल गामे भिक्षु बिज्यात । बुद्ध व सारिपुत्र महास्यबिर
पि ध्यानं दना आपालं घैथे भिक्षा बिज्याइगु हे गरीब पि
दु थाय् । काप थाइ थाय्, पोरेतेगु गामे गनकि गरीब त जक
यक्व बास यानाच्चवनी । छाय् धाःसा अमिसं दान धैगु बी
मसः । दान घयागु याय् मसः । दान बा त्याग धैगु छु,
थुकिया छु गुण खः इमिसं मस्यू । उकि वसपोल बुद्ध भिक्षा
बिज्याइ बले वसपोलया पात्रे (गोलपाते) छुं नं छु तथा
बिल धाःसा अमिगु मने त्याग भावना बइ । मन प्रसन्न
जुइ अले धर्मलाइ, पुण्यदै ।

अन गामे कपिल बस्तुं वया च्वंपि गरीबपि ज्यापुत
निमित्तपू दु । मिसां थः भात यात नके धका छुचुं मरि
दय्का यंका च्वंबले बुद्ध भिक्षा बिज्याना च्वंगु खन ।
बुद्धयात नमस्कार याना थःगु भाग बुद्धया पात्रे तथा बिल
मतलब दान यात । गौतम बुद्धं आशीर्वाद विसें धै बिज्यात
थुगु पुण्यया प्रभाव छंगु जीवन सुखमय जुइमा । निर्वाण
प्राप्त याय्त हेतु जुइमा । छाय् धाःसा वमिसां मने छुं
स्वार्थभाव मतसे थःगु भाग बुद्धयात दान बिल, चित्त भिन ।
लिपाया छुं आशा मया ।

व मय्जुं थः भातया थाय् वना बुद्ध नाप लागु व
जूगु खँ फुकं कन । कलाया खँ न्यने धुंका व ज्यापु भाजुं
भगवान् बुद्ध याथाय् वना धावन- श्रमण गौतम । छुं
मस्यूहा बिमि कलायात बाखँ कना मूर्खं याना ठगे याना का
मखुला ? नि छता खँन्येने मास्तेवो जावा अज्यागु छुचुं

मरि दान याना निर्वाण प्राप्त याय्त हेतु जुइ धक्का गुकथं
घयागु ? उलि दान बिया खने मद्दुगु विश्वास याय् मफुंगु
महानगु सुख प्राप्त जुइ ?

भगवान् बुद्धं वयात्त लिसः बीन्हो वयाकेन्तुं न्हसः
न्यना बिज्यात्- थ्व संसारे आश्चर्यगु छुं वस्तु खनागु
दुला ?

वं लिसः बिल- जि थ्व जीवने अज्योगु यक्व चीज
खना तर जि खनागु छता चीज थ्व हे राजगृहे च्वंगु वरगद
सिमा गुगुकि अति विशाल । वसिमाक्वे न्यासःगु बैलगाडो
तय् ज्यू ।

बुद्धं धै विज्यात्-व अपाय् सकं तः मागु वर सिमाया
पुसा गपाय्गः जुइ ले ? दकसिबे चीग जूसा बजि ल्हुइगु
उगः अपाय् गः जुइमाः कि छेँ अपाय् गगु वसिमाया पुसा
जुइमाः ।

ब मनुखं थाल- श्रमण गौतम छपिसं छु खँ धै विज्या-
नागु । आश्चर्यगु खँला व सिमाया पुसा ला साप चीग ।
घात्थेँ धाय् माल धाःसा तू वरावर जकजुइ ।

बुद्धं धैविज्यात्- छं विश्वास हे याय् मफुंगु खँ कन ।
अपीचागःगु पुसां अपाय् मागु सिमा बुया बइला ? छं मखुगु
खँ ल्हात्त जि पत्याः मजू ।

व मनुखं घमण्ड याना धाल-छपिनि विश्वास मजूसां,
पत्याः मयासां चिकिचा गःगु पुसां तःमागु सिमा बुया बग्
जिगु थ्व मिखा हे खनागु दु ।

(१२)

भगवान् बुध्दं धैविज्यात- आमथे खःसा छं गथे
अज्योगु चिकिचाःगु पुसां तःभागु सिमा बुयावल धाल अथे
हे ततः हंगु पुण्य व सुख चिचिधंगु भिगु ज्यां दे वंगु खः ।
थ्व हे खँ जि छिमि कलायात घयागु खः । बुध्दं हानं
व्याख्या याना धैविज्यात- चेतना अनुसारं कर्मफल भोग
याय् मालीगु खः । दकसिबे तःधंगु खँला निस्वार्थी भावनां
दान बीगु खः । थथे दान बियागु पुण्यं बीधिचित्त उत्पन्न
जुइ । छुचुं मरि जूसां छिमि कलानं निस्वार्थ भावं
दान याःगु जुया जि प्रशंसा यानागु खः ।

भगवान् बुध्द व श्रावक भिक्षुपिनि नियम मध्ये छगू
खः भिक्षा वनेगु । हाकुसे च्वंगु गोलुपा ज्वना भिक्षा वनेगु
या अर्थ प्वाः जाय्केत आहार काः वनेगु जक मखु कि
मनूते प्रति करुणा तथा फवनागुलि गुवलें दान बी मनंनि
पिनि दान बी सय्केत व त्याःग चेतना दय्केत खः ।

सुखमय जीवनया मू लुखा हे त्याग चेतना खने दु ।
तर सुनां गुलि दान यात धैगु थ्व प्रश्न सोया नं गुह्य स्थां
गज्यागु अवस्थाय् दान यात धैगु आधारे वंगु त्यागया,
मुल्पां कन जुइ माः । दान व परित्याग तराजुइ लनिगु
सोयानं गुणयागु कसी च्वला स्वे बले अपालं सत्य न्ह्योने दं
वी । बीगु वस्तु स्वया चेतनाया खँ खः । बुध्दं धै बिज्यागु दु
चेतना हं भिक्खवे कम्मं बढामि अर्थात् भिक्षुपि चेतनायात
हे कर्म थाय् ।

चेतना घंगु गुलिसिनं मथुइ फु । मने वंगु कल्पना बा
चित्तया पासा खः । थ्व खं थुइका बा यां लागी थ्व दानया
बारे षोइ च्वंहा सिगु अनु भवया खं न्ह्यथने ।

थ्व खं च्वै च्वंहा छहा भिक्षु खः । दानया बारे बाखँ
नं कना च्वंहा खः । गुबलें गुबलें थःत दान वै च्वंगु फलफुल
व मरिचिंरि भचा अपो दै च्वनी । अबले मेपिन्त नं बीगु
मती वो । मेपिन्त बी बले बांमलागुली ल्हाः बनी । बांलागु
जक थःत धकां छखे तै । बी बले घंगु भिगु व्यूसा पुण्य
साइ । अथे मखुसा फलफुल पसला ते मी मफुगु स्यंगु दान बी
थें जुइ । “द्योयात लःसि थःत फंसी” घाःथें जुइ ।

छक पासा छहा नाप लाःवल । न्हूहा कला व्याहा
याना नापं बोना बल । छुं नं छुं कोसः (उपहार) बीगु
मती वन । वयात बी लोगु छता हे जक चीज दु । व विदेशं
हे तयागु । व चीज जित नं योगु ज्याय् खेले दुगु जुया
च्वन । बीला मबीला, बीला मबीला जुया मन नाप संघर्ष
जुया च्वन । बिल धाय्वं थःत मदथें नं पीर जुल । मन
नाप त्वा त्वां बिहे विया । बी धुंका बहनि छने तेका तक नं
मन सुख मता । ए घंगु मनं च्बुक त्याग मया । अले थःत
थःह्यं न्वात-त्याग व दान या बाखँ कना च्वनीम्हेस्यां छता
चीज पासा यात दान यातं मन सुखमता नुगः मछि का
च्वन । अज्योहा का भिक्षु ! थुलि मती तया च्बुक त्याग
याना । अले तिति मनं याउँल । चेतना शुद्ध मजुल कि

(१४)

दान शुद्ध जुइ मखु । धात्थें या दान जुइ मखु । गुलिखे
मनूत दु दान याय् धुंका नुग मछिका चवनी पि । रयाग याय्
धुंकांनं नुग स्थाना सिंत्ति जक बिया घका मती तै च्वन कि
दानया फल छुं दे मखु । ऊन अकुशल जक जुइ ।

प्यंगू प्रकारया दान विशुद्धि

भगवान् बुद्धं दान दक्षिणा शुद्ध व अशुद्ध जुइगु बारे
आनन्द भिक्षुयात कना बिज्यागु खँ मज्झिम निकाय च्वंगु
छोटकरी थन न्ह्यथने त्यना ।

आनन्द ! थुपि प्यंगू प्रकारया दक्षिणा (दान)
विशुद्धि दु छुछु ? १) आनन्द ! गुलि गुलि दान दायक
(जजमान) पाखें शुद्ध जुइगु दु, प्रतिग्राहक (काइमेस्या)
पाखे मखु । बीह्म दाता शीलवान थर्मात्मा जुइगु, तर
दान काइह्म दुःशील, पापी । थुगु पत्ति बीह्म दाता शुद्ध
जू । काइह्म अशुद्ध ।

२) गुलि गुलि प्रतिग्राहक (काइमेस्या) पाखें शुद्ध
जू दायक (बीह्म) पाखें मखु । अथे बंगु दान काइह्म
शीलवान् व धर्मात्मा जूसानं बीह्म दुःशील व पापी । थुगु
पत्ति दान काइह्म शुद्ध जुल, बीह्म अशुद्ध ।

३) दान बीह्म दातानं काइह्म प्रतिग्राहक नं निखल
नं अशुद्ध नं, दुःशील पापीत । थुगु पत्ति दान दातानं,
प्रति ग्राहक नं निखल नं अशुद्ध ।

४) गुलिगुलि दान दाताया पाखें नं शुद्ध जू प्रतिग्राहक पाखें नं शुद्ध जू । एष गथे धाःसा दान बोम्ह दाता नं शीलवान् (शुद्ध) धर्मात्मा जू । अथे हे दान काइम्ह नं शुद्ध शीलवान् पुण्यात्मा जू । आनन्द थुं प्यता दान बुद्धिदक्षिणा विशुद्धिद गुन । (मञ्जिम निकाय)

दान यानाया न्याता फल दु

१) दाता (बोम्ह) अपासिया यै. प्रियजुइ । १) सज्जन तसें पत्यायाइ गुहाली बी । ३) यश, कीर्ति सकभन फेले जुइ । ४) थःमिसा नं धर्म चित्त दुम्ह जुइ, धर्म लगेजुइ । ५) ध्व शरीर तोता सुगति (स्वर्ग) वनी । (अंगुत्तर निकाय)

Dhamma.Digital

चान्हं न्हिनं पुण्य बढे जुइगु दान

गुम्हेसिनं स्वाँया बगीचा दय्का, सिमा पिना बी, तापु दय्का बी, ब्वंगा व तुं फल्चा दय्का अथे हे बिहार दान बी व धर्मात्माया पुण्य चान्हं न्हिनं बढे जुइ ।

धर्म दान दक्कसिबे तः धं

मेपिन्त ज्ञानगुणया खँ न्यं केया लागी बाखँ कँकेगु,

(१६)

धर्मया सफू छापे याना इना वीगु, धर्मया पत्रपत्रिका न्याना
बा छम्ह निमेसित ग्राहक याना दान वीगु इत्यादि धर्म दान
ख. । पुज्योगु धर्म दक्क दानयात त्याकी, फुक्क दानसिकं तः
धंगु धर्मदान खः । उकिं भगवान बुद्धं घै बिज्यागु दु।

सब्बदानं कम्मदानं जिनाति

सव्वरसं धम्म रसं जि नाति

(धम्मपद)

धर्म दानं फुक्क दानयात त्याकी, धर्म रसं फुक्क
रसयात त्याकी ।

धर्मकीर्ति प्रकाशन नेपाल भाषा

१) बुद्धया किनिगू विवाक	२६) वाधिमन्व
२) अभिधर्म भाग-१	२७) शाक्यमुनी बुद्ध
३) मंत्री भावना	२८) अनन्त लक्षण सुत्त
४) ऋद्धि प्रातिहायं	२९) वासेटठी थेरी
५) योहा म्हायू	३०) धम्म चककपावत्तन सुत्त
६) पञ्चनीवरण	३१) लक्ष्मी घो
७) बुद्ध धर्म, द्वितीय संस्करण	३२) महास्वप्नजातक
८) भावना	३३) अभिधर्म भाग-२
९) एकताया ताःचा	३४) बाख्ंया फल भाग-१
१०) प्रेमं लु ज्वी ?	३५) " " " २
११) कर्तव्य	३६) जातक बाख्ं द्वितीयावत्त
१२) मिखा द्वि संस्करण	३७) राहुलयात उपदेश
१३) बुद्धया अन्तिम यात्रा १	३८) अहिंसाया विजय
१४) " " " २	३९) प्रौढ बोद्ध कक्षा
१५) त्रिरत्न गुण स्मरण
(तृतीय संस्करण)	४०) मुखंहा पामा मज्जू
१६) परित्राण (द्वितीय संस्करण)	४१) बुद्धया अर्थनीति
१७) कर्म	४२) श्रमण नारद
१८) प्रार्थना संग्रह द्वि. संस्करण	४३) क्षान्ति व मंत्री
१९) बाख्ं भाग-१	४४) उखानया बाख्ं पुचः
२०) " " २ द्वि. संस्करण	४५) पालि भाषा अवतरण
२१) " " ३	४६) पालि प्रवेश भाषा-१
२२) मत्ति भिसा गति भिनी	४७) चमत्कार
२३) बौद्ध ध्यान	४८) मणिचूड जातक
२४) हृदय परिवर्तन	४९) चरित्र पुचः
२५) न्हापांयाहा गुरु ? द्वि सं.	५०) महाजनक जातक
	५१) गृही-विनय तृ. सं.

- ५२) बाखें भाग-४
 ५३) अभिधर्म
 ५४) सप्तरत्न धन
 ५५) महासति पट्ठान सूत्र
 ५६) शान्तिया त्वायः
 ५७) चरित्त पुच भाग-२
 ५८) बुद्ध व शिक्षा
 ५९) जातक माला भाग-१
 ६०) बोद्ध ध्यान भाग-२
 ६१) किस्सा गीतमी
 ६२) जप पाठ व ध्यान

- ६३) लुम्बिनी विपस्सना
 ६४) विश्व धर्म प्रचार देशना
 ६५) योगिया चिट्ठी
 ६६) बुद्ध-जीवनी
 ६७) पालि प्रवेश भाग-२
 ६८) विश्व धर्म प्रचार देशना भाग.२
 ६९) जातक माला भाग-२
 ७०) सर्वज्ञ
 ७१) धम्मपद कविता
 ७२) धर्म मनीनि
 ७३) दान
 ७४) सर्वज्ञ भाग-२

नेपाली भाषा

- १) बोद्ध प्रश्नोत्तर
 २) बोद्ध दर्शन
 ३) नारी हृदय
 ४) बुद्ध शासनको इतिहास
 ५) पटाचारा
 ६) ज्ञानमाला
 ७) बुद्ध र वहाँको विचार
 ८) शान्ति
 ९) बोद्ध ध्यान
 १०) पञ्चशील
 ११) लक्ष्मी
 १२) उखानको कथा संग्रह
 १३) बोद्ध जगतमा स्वास्थ्य सेवा
 १४) मिलिन्द प्रश्न
 १५) श्रमण नारद
 १६) वेसन्तर जातक
 १७) बोद्ध विश्वास भाग-१
 १८) सतिपट्टान भावना
 १९) बोद्ध विश्वास भाग-२
 २०) बोद्ध दर्पण

Dharmakirti Publication

1. Buddhist Economics & The Modern World
2. Dharmakirti Vihar Today
3. Dharmakirti Vihar

पाकू:- रोबन प्रिन्टर्स, धंहिती